

Bilag 4.1: Temadrøftelse om Energiforsyningspolitikken

DNs nuværende energiforsyningspolitik er en gennemgang af de elementer, vi mener, skal udgøre rygraden i "fremtidens energiforsyning". Dvs. at 1) DK som minimum bør leve op til Parisaftalen, 2) at samfundet bør gennemgå en omfattende elektrificering, hvor PtX skal udgøre løftestang for dele af transporten og 3) en større afgiftsomlæggelse med fokus på energineutralitet. Derudover gennemgår politikken overordnet de 4) teknologier, vi ikke mener, skal være en del af fremtidens energiforsyning, og de 5) teknologier, vi ønsker, skal. Her skelner vi mellem teknologier, vi "ikke kan få for meget af", dvs. vind, sol og geotermi, og teknologier vi kan fylde op med, hvor det er nødvendigt, dvs. biomasse baseret på restprodukter og affald.

Siden vi skrev politikken, har en del ting ændret sig.

- a - c) PtX (a), CCS (b) og CO₂/energiavgifter (c) var tidligere betragtet som mindre betydningsfulde byggesten i Danmarks fremtidige energiforsyning. Men inden for de seneste år er de rykket op og er nu blandt de mest afgørende til at opfylde Danmarks (og resten af verdens) klimamål.

- d) Atomkraft (d) "spøger" pludseligt i kulissen, og mange landes holdning til teknologien er vendt op og ned det seneste år, ligesom der er et begyndende pres i Danmark for at teknologien skal have en renæssance.

- e) Der er voksende bekymring omkring lock-in på en stor husdyrproduktion ifm den store biogasudbygning (e) der er i gang

- f) Endeligt står vi i den glædelige situation at DK formegentligt allerede inden 2030 vil opnå sit eget klimamål på elproduktionssiden, og derfra vil vi eksportere store mængder VE (f) til resten af EU. Det betyder samtidig at vi skal bruge langt flere og større arealer til VE i Danmark.

Alle disse har DN ikke taget nuanceret stilling til, hvilket taler for, at vi har brug for at genbesøge energiforsyningspolitikken, eller i hvert tilfælde dele heraf. Derudover indeholder den nuværende politik nogle forældede oversigter, fx over regeringens daværende klimamål og forpligtigelser, som bør opdateres.

Indstilling:

Overordnet set er den nuværende politik stadig meget aktuel, hvilket taler for, at vi ikke behøver "starte forfra". En ny politik ville efter sekretariatets vurdering formentligt resultere i en politik som i de store linjer vil lægge sig ret meget op ad den nuværende. En ny politik ville også kræve et meget stort ressourcetræk, som vil gå fra andre ting. Når det så er sagt, så er der nogle afgørende ting, der har ændret sig, ligesom nogle ting vil fremstå forældede, når man læser dem i dag.

Sekretariatet foreslår, at vi på HB-mødet vedtager en række mindre justeringer, som skrives direkte ind i den nuværende politik (som en "opdateret udgave 2"). Derudover gennemskrives og

opdateres politikken, hvor den ikke længere er aktuel. Endeligt kan der laves en "DN mener", hvis der er emner, som vi mere dybdegående bør forholde os til.

Forslag til mindre justeringer der efter sekretariatets vurdering kan vedtages med det samme:

1. DN åbner op for CCS som en del af løsningen

Siden vi skrev vores nuværende politik, er klimakrisen kun forværret. Verdens ledere har ikke levet op til deres forpligtigelser, og der er bred enighed om, at vi ikke når i mål uden en eller anden form for CCS. Derfor bør DN ikke længere være konsekvent imod CCS. Når det er sagt, er CCS mange ting, og der er brug for en sondring.

2. DN opdaterer argumentationen om atomkraft, så den afspejler den aktuelle debat

Da afsnittet blev skrevet, var atomkraft på vej ud, og derfor har behandlingen af emnet været lidt overordnet. Tiderne har ændret sig, og det ville klæde afsnittet med en opdatering. Som udgangspunkt lægges der op til, at DN fortsat ikke mener, at atomkraft er en del af fremtidens energiforsyning.

3. DN uddyber holdningen til biogas

Den nuværende politik har de rigtige overordnede holdninger til biogas, men siden er der planlagt en stor udbygning, og Klimarådet har advaret om "lock in". Samtidig er der en løbende debat om kampen om bioressourcer. Det kalder på, at DN opdaterer uddyber den nuværende overordnede holdning.

4. DN nuancerer sit syn på PtX

Siden vi skrev energipolitikken, har PtX-teknologien fået mange flere facetter, og efter vi er begyndt at se de første projektplaner og de første ansøgninger, er det kun blevet mere klart, at der er brug for et mere nuanceret syn, end det der er gengives i politikken i dag. Bl.a. er der med PtX stor risiko for at fastholde en stor affaldsforbrænding eller afbrænding af biomasse, når der er tale om kulstofbaserede teknologier¹, ligesom nogle metoder vil lægge beslag på væsentlige drikkevandsressourcer². DN bør fortsat bakke op om PtX; men politikken bør afspejle, at vi er bekendt med disse udfordringer.

Sekretariatet vil lave konkrete tekstforslag, som vil blive forelagt HB skriftligt til endelig godkendelse.

¹ Fx https://klimaraadet.dk/sites/default/files/node/field_file/statusrapport_2022_webpdf_final.pdf og <https://concito.dk/files/media/document/Potentialet%20for%20bæredygtig%20CO2%20fangst%20og%20lagring.pdf>

² Fx <https://www.danva.dk/nyheder/2023/vand-til-power-to-x-burde-faa-stoerre-opmaerksomhed/> og <https://energiwatch.dk/Energinyt/Cleantech/article14955786.ece>